

Gebruik van meetinstrumenten bij individuele behandeling en begeleiding

Dr. Annet Nugter,
Hoofd afd. Onderzoek en Monitoring
GGZ Noord-Holland Noord
3 juni 2010

Doel

Laten zien hoe het EPD ondersteunend kan zijn bij het gebruik van meetinstrumenten die richting geven aan de behandeling

Inhoud

- Beschrijving van de context:
  - Langdurige Psychiatrie
  - Project met als doel het gebruik van meetinstrumenten te implementeren
- Beschrijving van het gebruik van meetinstrumenten in het EPD
- Toekomstige ontwikkelingen

Langdurige psychiatrie in GGZ NHN

Patiënten

- Ernstige psychiatrische stoornis op As 1 van DSM-IV; 60% heeft schizofrenie
- Beperking in het sociaal functioneren voortvloeiend uit de stoornis
- De stoornis heeft een chronisch beloop
- Contact met de GGZ in de afgelopen twee jaar met behandelvrije perioden van maximaal een half jaar.

Zorgorganisatie

- Multidisciplinaire wijkteams: psychiater, psycholoog, SPV, casemanager, IPS-deskundige, ervaringsdeskundige
- Woonsituatie:
  - 80% zelfstandig met begeleiding/begeleiding
  - 13% woont in een voorziening voor beschermd wonen (8-12 uur zorg)
  - 5% woont op een verblijfsafdeling (24 uur zorg)
  - 3% is opgenomen op een dubbele diagnose kliniek
- Crisisunit waar patiënten kort worden opgenomen
- Er wordt gewerkt volgens het FACT-model: zorg kan tijdelijk worden geïntensiveerd

Implementatieproject (v.a .2004)

Uitgangspunten

- Gebruik meetinstrumenten implementeren met als doel:
  - Begeleiding en behandeling beter afstemmen op de behoeftes
  - Meer inzicht in waar we goed en minder goed in zijn
- Een combinatie van het oordeel van de behandelaars en de mening van de patiënt
- Klinische relevante instrumenten die bruikbaar zijn in de praktijk
- Op individueel niveau en op groepsniveau
- Integratie met cyclus van behandelplannen

Instrumenten

- Health of the Nation Outcome Scales (HoNOS; Wing e.a., 1998; Mulder e.a.2004); beoordelingslijst met 12 items over: gedragsproblemen, beperkingen, symptomen, sociale problemen
- Manchester Short Assessment of Quality of Life (MANSA; Priebe e.a., 1999; van Van Nieuwenhuizen, 2005); zelfinvullijst met 16 items die de subjectieve tevredenheid van de patiënt over 12 levensgebieden meet.

Procedure

- Afname meetinstrumenten door leden van het multidisciplinaire team
- In het kader van het opstellen en evalueren van behandelplannen; eens per jaar
- Definitief vaststellen van HoNOS scores in multidisciplinair behandelplanoverleg
- Koppeling van behandeldoelen aan scores op HoNOS en MANSA
- Beslisregels: bij welke score is inzet van zorg nodig (2 of meer op HoNOS; 3 of minder op MANSA)

Ondersteuning procedure

- Via (papieren) behandelplan: Indeling naar gebieden waarop de zorg en behandeling zich richten (psychopathologie, sociale contacten, lichamelijke problematiek, etc.)
- Per onderwerp een blokje waar scores in werden opgeschreven

Dat zag er ong. zo uit

② Sociale contacten/

(evaluatie cliënt en casemanager) (acties: familie, leefomgeving, seksualiteit en intimiteit, zingeving, etc.)

HoNOS : Sociale contacten	
MANSA: vriendschappen	
MANSA : familierelaties	
MANSA: seksuele leven	

.....ruimte voor vrije tekst

En toen kwam het EPD

Ontwerp in EPD

- Fasegewijze invoering in het EPD
- Als basis: de wijze waarop het papieren dossier was vormgegeven en de behandelplansystematiek
- Met gebruik van de elektronische mogelijkheden
- EPD: webbased applicatie met tabbladen, waaronder andere applicaties (bijv. EVS) of formulieren (behandelplan, intakeformulier)

1. *Ontwerp meetinstrumenten*

- Onder tabblad 'Onderzoek en diagnostiek'
- Letterlijke overname van de papieren versies
- Scores kunnen worden aangeklikt
- Bij de HoNOS zijn scoringsinstructies onderbracht achter 'tekstwolkjes' die kunnen worden aangeklikt
- Bij iedere score: mogelijkheid voor aantekeningen om teamconsensus te vergemakkelijken

Voorbeeld vragen in EPD

- 5. Lichamelijke problemen of 0. Geen lichamelijke gezondheidsproblemen gedurende de afgelopen .....

5. Lichamelijke problemen of handicaps

Inclusief: ziekte of handicap van elke oorsprong die mobiliteitsbeperkingen geven, het zicht of gehoor aantasten, dan wel anderszins interfereren met het persoonlijk functioneren.
 Inclusief: bijwerkingen van medicatie; effecten van drug of alcoholgebruik; handicaps als gevolg van ongevallen of zelfverwonding voortkomend uit cognitieve problemen, rijden onder invloed, etc.

5. Exclusief: psychische problemen of gedragsproblemen die gescoord worden op schaal 4 (cognitieve problemen).

- 6. Problemen als gevolg van hallucinaties en waanvoorstellingen 0. Geen aanwijzingen voor hallucinaties of waanvoorstellingen .....
1. Enigszins vreemde of excentrieke opvattingen niet in overeen .....
2. Wanen of hallucinaties (bijvoorbeeld stemmen, visioenen) zijn .....
- klinisch aantoonbaar maar licht.
3. Duidelijke preoccupatie met wanen of hallucinaties wat veel hinder .....
4. Geestesgesteldheid en gedrag wordt in ernstige mate en nadelig .....
9. Geen informatie.

6. Waarop wordt het antwoord gebaseerd?

2. Opvragen van scores

- In 'overzicht' kunnen huidige en voorgaande scores worden opgevraagd.
- Daarbij zijn de scores op de individuele items ingedeeld naar de verschillende gebieden waarop de behandeling en begeleiding zich richten
- Alle items met scores boven de grenswaarde (score 2), worden voorzien van een vinkje: in principe gaan de behandeldoelen daarover.

ScoVra HoNOS en MANSA

Selecteer de te gebruiken formulieren

Selecteer de huidige HoNOS	Selecteer de vorige HoNOS	Selecteer de huidige MANSA	Selecteer de vorige MANSA
2009-04-17 ▾	2008-11-24 ▾	2009-04-17 ▾	2008-11-24 ▾

 - Klik hier om de scores op te halen

  - Relevante scores selecteren

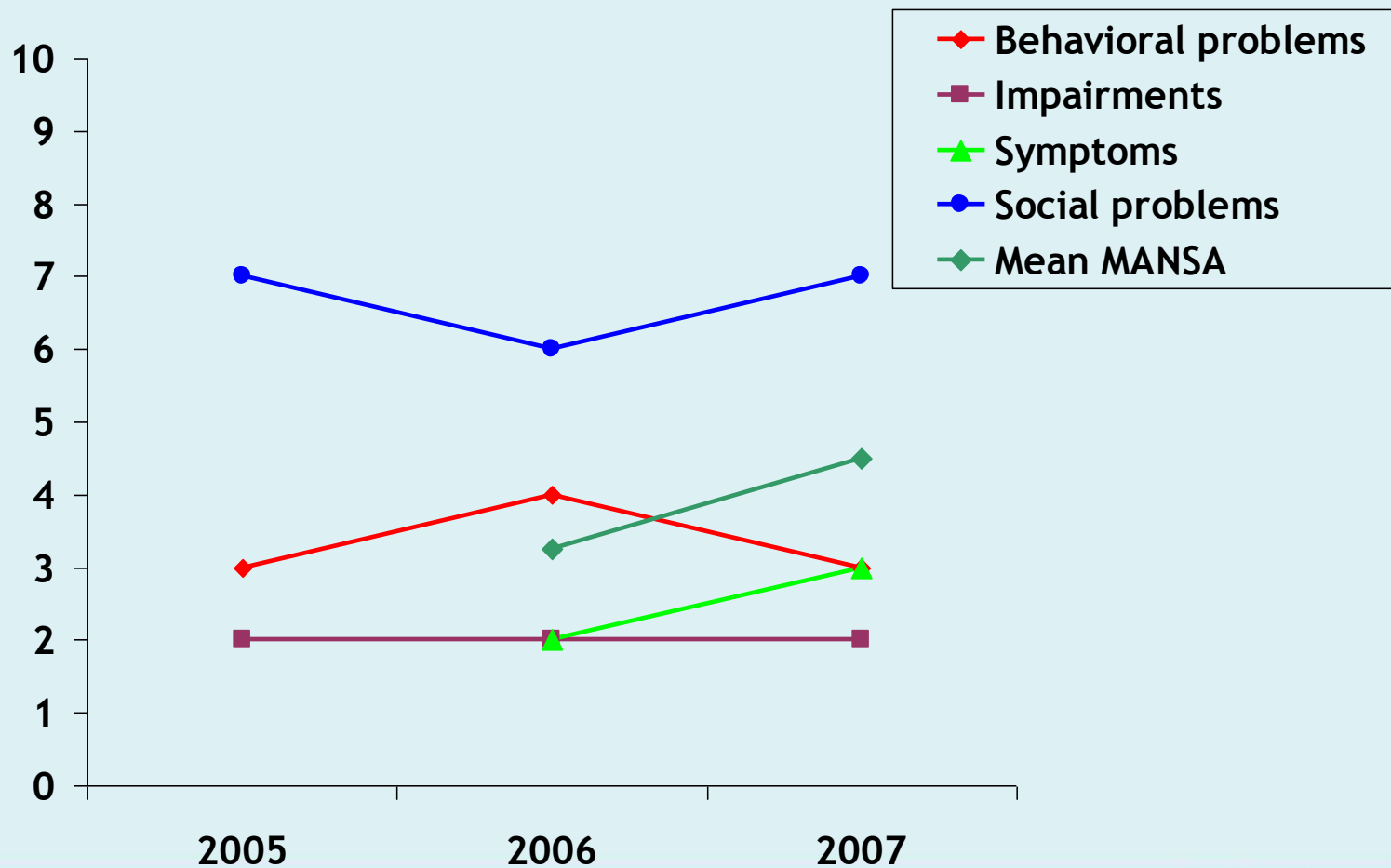
 - Alles selecteren

 - Niets selecteren

Psychopathologie

HoNOS 1. Hyperactief, agressief, destructief of geagiteerd gedrag	Huidige score	Vorige score	Selectie
	0	0	☐ selecteer
HoNOS 4. Cognitieve problemen	Huidige score	Vorige score	Selectie
	2	2	☒ selecteer
HoNOS 6. Hallucinaties en wanen	Huidige score	Vorige score	Selectie
	2	2	☒ selecteer
HoNOS 7. Depressie	Huidige score	Vorige score	Selectie
	0	2	☐ selecteer
HoNOS 8. Overige symptomen	Huidige score	Vorige score	Selectie
	3	2	☒ selecteer
HoNOS 13. Maniform gedrag	Huidige score	Vorige score	Selectie
	0	0	☐ selecteer
MANSA 16. Tevredenheid psychische gezondheid	Huidige score	Vorige score	Selectie
	5	4	☐ selecteer

Grafisch overzicht eerdere metingen

3. Scores in het behandelplan

- In de teambespreking worden de behandeldoelen definitief bepaald
- Het kan zijn dat sommige vinkjes weer worden uitgezet
- Vervolgens worden alle scores die zijn aangevinkt overgezet in het behandelplan, ook weer naar onderwerp

6. Nadere uitwerking van probleemomschrijving doelen activiteiten en interventies (1)

 Probleemomschrijving *

Haal scores op van

Psychopathologie

Scores

HoNOS 4. Cognitieve problemen: Vorige score: 2 - Huidige score: 2
HoNOS 6. Hallucinaties en wanen: Vorige score: 2 - Huidige score: 2
HoNOS 8. Overige symptomen: Vorige score: 3 - Huidige score: 2

 Doel *

 Activiteiten/Interventies *

 Uitvoering door *

 Discipline

Psychiater

 Startdatum *

 Einddatum *

Overige toepassingen

- Scores worden opgeslagen in het datawarehouse
- Op ieder moment kunnen de scores van groepen patiënten worden opgevraagd
- Koppelingen met andere patiëntgegevens zijn mogelijk
- Resultaten (implementatiegraad en verloop van de scores) worden teruggekoppeld naar management en naar teams

Verdere ontwikkelingen

- Opname van (aan te klikken) zorgmodules in het behandelplan, onder 'activiteiten' bijv:
  - Bij problemen in de werksituatie: IPS
  - Bij te hoge scores op psychopathologie: medicatie, CGT, MCT
  - etc.
- Gebruik van drempelwaardes op de totaalscores van de HoNOS om beslissingen over zorgintensivering te onderbouwen (Score 13 bij opname; score 13 bij inzet FACT)
- Andere instrumenten: metabole problematiek; risicotaxaties

Opmerkingen en vragen....

- Meer informatie: a.nugter@ggz-nhn.nl

